LIETUVOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ETIKOS KODEKSAS

Patvirtintas viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų organizacijų ir Visuomenės informavimo etikos asociacijos narių atstovų 2016 m. vasario 29 d. susirinkime

• **Mes** – žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai – susirinkę į žurnalistų, viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų organizacijų atstovų susirinkimą,

• **pripažindami**, kad teisinga ir sąžininga žurnalistika galima tik tada, kai žurnalistas naudojasi tarptautinės ir nacionalinės teisės užtikrinta saviraiškos laisve;

• **suvokdami** visuomenės informavimo priemonių vaidmenį šiuolaikinėje visuomenėje bei atsakomybę už savo darbą;

• **teigdami**, kad didžiausias visuomenės informavimo priemonės turtas yra pasitikėjimas ja, kurį sukūrė ne tik dabartiniai žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai, bet ir ankstesnės jų kartos, skleidusios laisvą žodį;

• **suprasdami**, kad tokio pasitikėjimo pagrindas yra nepriklausomybė, teisingumas, nešališkumas, profesionalumas;

• **suvokdami**, kad pagarba teisingai informacijai ir visuomenės teisei gauti informaciją yra svarbiausioji žurnalisto pareiga;

• **siekdami** stiprinti žurnalisto profesijos reputaciją ir atsiribodami nuo tų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų, kurie toleruoja nesąžiningą žurnalistiką ar negarbingos konkurencijos principus;

• **saugodami** savo profesinę garbę ir nepriklausomumą, stiprindami visuomenės informavimo priemonių savitvarką;

• **jausdami** profesinę pareigą ir atsakomybę už žodžio, informacijos laisvę kaip vieną svarbiausių demokratinės visuomenės institutų,

• **tvirtiname** šį Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodeksą ir įsipareigojame jo laikytis.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Galimybė gauti ir skleisti informaciją, būdama viena iš pagrindinių žmogaus teisių, turi būti gerbiama, tačiau ją įgyvendinant privalu garantuoti visas kitas žmogaus teises ir laisves. Atsižvelgiant į šių žmogaus teisių sąveiką, būtina nuolat siekti teisingos jų pusiausvyros.

2 straipsnis

Viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai informacijos neturi laikyti nei savo nuosavybe, nei preke. Informacijos laisvė nesuderinama su viešosios informacijos pirkimu už pinigus ar kitokį atlygį. Skelbiant reklamą apie tai informacijos vartotojas turi būti aiškiai informuojamas.

3 straipsnis

Gerbdami žmogaus teisę gauti teisingą informaciją, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai turi skelbti tikslias, teisingas žinias bei įvairias nuomones. Perteikdami įvairias nuomones, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai negali skleisti nuomonių, kurios pažeistų teisę ir etiką. Nuomonės turi būti reiškiamos etiškai.

4 straipsnis

Žinios ir nuomonės turi būti aiškiai skiriamos. Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai privalo užtikrinti, kad nuomonė būtų reiškiama sąžiningai ir etiškai, sąmoningai neiškreipiant faktų ar duomenų.

5 straipsnis

Gerbdami nuomonių įvairovę, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai turi pateikti ne mažiau kaip dviejų skirtingų, tarpusavyje nesusijusių asmenų nuomones, kai informacija yra prieštaringa, neaiški arba susijusi su konfliktiniais klausimais.

6 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai turi kritiškai vertinti savo informacijos šaltinius, atidžiai ir rūpestingai tikrinti faktus, remtis ne mažiau kaip dviem šaltiniais. Nesant galimybės patikrinti skelbiamos informacijos tikrumą ir šaltinius, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai gali skelbti šią informaciją tik tuo atveju, jei delsimas ją skelbti būtų žalingas visuomenei ir jei skelbiamoje informacijoje konkrečiai nurodoma, kad ji nėra patikrinta.

7 straipsnis

Informacija turi būti renkama ir skelbiama tik etiškais ir teisėtais būdais.

8 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai turi įsitikinti, kad skelbiamos antraštės, anonsinė medžiaga, nuotraukos, grafika, garso ar vaizdo įrašai ir citatos neiškreipia kūrinio ir neklaidina informacijos vartotojo.

9 straipsnis

Prašydami informacijos, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai turi prisistatyti savo vardu ir pavarde, nurodyti, kokiai žiniasklaidos priemonei atstovauja, įspėti žmogų, kad jo žodžiai gali būti viešai paskelbti visuomenės informavimo priemonėse. Jeigu pokalbis įrašomas, žurnalistas privalo apie tai informuoti pašnekovą.

10 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai galutinio savo kūrinio varianto neprivalo derinti su informaciją suteikusiu asmeniu.

11 straipsnis

Norėdami gauti informacijos, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi informacijos šaltiniui daryti spaudimo ar siūlyti už ją atlyginti, taip pat piktnaudžiauti savo visuomeniniu statusu ir profesinėmis galimybėmis.

12 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai, skelbdami informaciją, kurią jiems suteikė sukrėtimo, bejėgiškos būsenos paveiktas žmogus, privalo įsitikinti, ar jos paskelbimas nepažeis šio asmens teisių, stengtis numatyti galimas neigiamas pasekmes šiam asmeniui.

13 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai privalo rūpintis nepilnamečių apsauga nuo neigiamos viešosios informacijos poveikio, savo skelbiamojoje informacijoje nesukelti nepilnamečiams sielvarto ar baimės.

14 straipsnis

Žurnalistams, viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams dera nurodyti, kas jiems suteikė informaciją. Todėl jie turi gauti leidimą iš informaciją suteikusio asmens remtis jo vardu. Jeigu informacijos šaltinis prašo išlaikyti jo vardą paslaptyje, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi teisės jo atskleisti. Tokiu atveju žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai prisiima teisinę ir moralinę atsakomybę dėl skelbiamos informacijos patikimumo.

15 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi skelbti informacijos, kuri tiesiogiai ar netiesiogiai skatina daryti nusikaltimus, pažeisti viešąją tvarką, mėgdžioti agresyvų elgesį. Taip pat neturi būti skelbiama informacija, kurioje propaguojamas ar patraukliai vaizduojamas rūkymas, girtavimas, narkotikų ar kitų kvaišalų vartojimas, azartiniai žaidimai.

16 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi propaguoti žmonių ar jų grupių antgamtinių, nerealių savybių, paranormalių reiškinių, išskyrus atvejus, kai tokia informacija pateikiama kaip pramoga arba įstatymais nedraudžiamo tyrimo objektas. Neturi būti sudaromas

įspūdis, kad astrologai, chiromantai, parapsichologai, ekstrasensai, bioenergetikai gali duoti patikimų patarimų apie ateitį, sveikatą ir kitas sritis.

17 straipsnis

Paaiškėjus, kad visuomenės informavimo priemonėje pateikta informacija yra netiksli arba klaidinga, būtina nedelsiant patikslinti netikslius ir paneigti klaidingus faktus tos pačios visuomenės informavimo priemonės adekvačioje vietoje, be komentarų. Ištaisius klaidas internete, privalu nurodyti, kad kūrinio turinys buvo pakeistas ir / ar papildytas.

18 straipsnis

Rinkdami ir pateikdami informaciją apie nusikalstamas veikas, nelaimingus atsitikimus ir kitokius atvejus, kai asmenims padaroma turtinė ar neturtinė žala, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai privalo stengtis, kad tokia informacija nesukeltų nukentėjusiam ir nekaltam asmeniui papildomų išgyvenimų ir kančių.

19 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai privalo vadovautis taisykle, kad kritikos ribos privataus asmens atžvilgiu yra daug siauresnės nei viešojo asmens atžvilgiu, todėl informuodami apie privatų asmenį pirmenybę turi teikti privataus gyvenimo apsaugai, o apie viešą asmenį – visuomenės interesui.

20 straipsnis

Neigiamai kritikuojamam asmeniui visada turi būti suteikta galimybė paaiškinti, patikslinti, paneigti informaciją. Jeigu tokios galimybės nėra arba asmuo atsisako pasinaudoti šia galimybe, būtina apie tai pranešti tame pačiame kūrinyje.

21 straipsnis

Žurnalistas turi būti profesionaliai pasirengęs. Taisyklinga kalba, kalbos kultūra yra vienas svarbiausių žurnalisto profesinių reikalavimų. Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai savo kūriniuose turi vengti vartoti nepadorių, užgaulių žodžių ir posakių.

II. ŽURNALISTŲ, VIEŠOSIOS INFORMACIJOS RENGĖJŲ IR SKLEIDĖJŲ NEPRIKLAUSOMUMAS IR VEIKLOS SKAIDRUMAS

22 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai turi būti laisvi ir nepriklausomi.

Žurnalistai turi atsisakyti viešosios informacijos rengėjo ar jo vadovo užduoties, jeigu ji prieštarauja šalies įstatymams, žurnalisto etikai ir jo įsitikinimams.

23 straipsnis

Žurnalistai, vykdydami savo profesinę veiklą, neturi teisės prisiimti jokių kitų įsipareigojimų, išskyrus profesinius įsipareigojimus viešosios informacijos rengėjui ir skleidėjui.

Žurnalisto profesinė veikla nesuderinama su darbu valstybės ir vietos valdžios institucijose, dalyvavimu politinių partijų veikloje. Dalyvaudami visuomeninėje veikloje žurnalistai, kurdami kūrinį, turi vengti interesų konflikto arba informuoti auditoriją apie sąsajas su tokia veikla.

24 straipsnis

Žurnalistas neturi teisės priimti dovanų, mokamų kelionių ir atostogų bei kitokio įsiteikimo, kuris gali pakenkti jo nepriklausomumui. Žurnalistas kiekvienu atveju privalo pranešti visuomenei apie gautą bet kokią paramą, išskyrus viešosios informacijos rengėjo ir skleidėjo, su kuriuo žurnalistą sieja darbo ar kūrybiniai santykiai, mokamą atlyginimą ar suteiktą paramą.

25 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi naudoti turimos profesinės informacijos savo asmeniniams tikslams ir naudai.

26 straipsnis

Visuomenės informavimo priemonėse turi būti aiškiai atskirta reklama (įskaitant ir politinę reklamą) nuo žurnalistų kūrinių. Žurnalistas turi teisę atsisakyti rengti reklaminę informaciją.

27 straipsnis

Draudžiama reklamą pateikti nepažymėtą ir kaip nešališką informaciją ar kitaip ją slėpti.

28 straipsnis

Žurnalistai neturi reklamai naudoti savo vardo, atvaizdo ir balso, išskyrus tuos atvejus, kai tokia reklama siekiama socialinių ar humanistinių tikslų ar reklamuojamas žurnalisto sukurtas kūrinys, visuomenės informavimo priemonė.

29 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai, rengiantys informaciją apie įmones ir organizacijas, skelbiamoje informacijoje privalo atskleisti savo ryšius su jomis ir aplinkybes, kurių nutylėjimas gali sumažinti teikiamos informacijos objektyvumą.

III. ASMENS GARBĖS, ORUMO IR PRIVATUMO APSAUGA

30 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi skelbti žinių apie privatų žmogaus gyvenimą be jo sutikimo, nebent tos žinios būtų susijusios su viešuoju asmeniu, yra svarbios visuomenei arba fiksuojami teisės pažeidimai ar nusikalstama veika.

31 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai privalo laikytis nekaltumo prezumpcijos. Žmogų kaltu gali pripažinti tik teismas įsiteisėjusiu sprendimu arba nuosprendžiu.

32 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi skelbti nepagrįstų, nepatikrintų, faktais neparemtų kaltinimų.

33 straipsnis

Draudžiama skelbti ikiteisminio tyrimo metu surinktus duomenis, išskyrus atvejus, kai juos skelbti yra viešasis interesas arba šie duomenys yra viešai prieinami / paskelbti.

34 straipsnis

Draudžiama skelbti įtariamojo padarius nusikalstamą veiką asmens duomenis, iš kurių būtų galima nustatyti jo tapatybę. Jeigu visuomenės interesais būtina paskelbti įtariamojo padarius nusikaltimą, kaltinamojo, teisiamojo pavardę, o vėliau šis nusikaltimo faktas neįrodomas, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai privalo nedelsdami informuoti visuomenę apie tai, jog tas asmuo nekaltas.

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi priminti apie anksčiau pareikštus ir nepasitvirtinusius įtarimus padarius nusikalstamą veiką, nebent būtų viešas interesas tokią informaciją paskelbti. Tokiu atveju privaloma pažymėti, jog įtarimai nepasitvirtino.

35 straipsnis

Draudžiama skelbti duomenis apie asmenį, nukentėjusį nuo nusikalstamos veikos, be to asmens sutikimo, o asmeniui žuvus – be jo artimųjų sutikimo. Šie duomenys gali būti skelbiami be asmens ar jo artimųjų sutikimo tik tais atvejais, kai nuo nusikalstamos veikos nukentėjo viešasis asmuo arba skelbti šiuos duomenis yra viešasis interesas.

36 straipsnis

Draudžiama skelbti nusikalstamos veikos liudytojo asmens duomenis, pagal kuriuos galima nustatyti to asmens tapatybę.

37 straipsnis

Nesant viešojo intereso žurnalistas, viešosios informacijos rengėjas neturi skelbti skolininkų asmens duomenų, informacijos apie jų mokumą.

38 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi priminti apie anksčiau atliktą ir prie labai sunkių ar sunkių nepriskiriamą nusikalstamą veiką, už kurią žmogus jau atliko bausmę ir išnyko teistumas. Ši taisyklė netaikoma, jei šis žmogus ir toliau dirba darbą, kuris buvo susijęs su jo įvykdyta nusikalstama veika, arba jeigu šis žmogus pretenduoja eiti visuomenėje reikšmingas pareigas.

39 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi piktnaudžiauti katastrofų, avarijų, mirties, bandymo nusižudyti, sužalotų asmenų, smurto, agresijos ar žiauraus elgesio su gyvūnais vaizdais bei istorijomis, kurie gali žeisti ten vaizduojamų asmenų ar jų artimųjų jausmus bei informacijos vartotojų jautrumą. Informuojant apie tokio pobūdžio įvykius būtina vengti nepagrįstų kaltinimų, ironijos, sarkazmo, patyčių elementų bei skelbti įspėjimus ar atitinkamai žymėti informaciją, sudarant sąlygas jautriems informacijos vartotojams tokios informacijos išvengti.

40 straipsnis

Draudžiama skelbti informaciją apie afekto būsenoje esantį asmenį, taip pat nufilmuotus ir nufotografuotus vaizdus su afekto būsenoje esančiu ar mirštančiu asmeniu.

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai, gerbdami asmens ir jo artimųjų privatumą, neturi minėti pavardžių ar kitokių šį asmenį (ypač nepilnametį) padedančių identifikuoti duomenų, susijusių su savižudybe ar bandymu nusižudyti. Draudžiama skelbti vaizdo medžiagą, kurioje būtų vaizduojamas savižudybės procesas ar nusižudęs žmogus.

41 straipsnis

Skelbdami informaciją apie savižudybes ar bandymus nusižudyti, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai turi itin atsargiai nurodyti savižudybės ar bandymo nusižudyti motyvus ir aplinkybes, kad paskelbtoje informacijoje nebūtų skatinamas savižudiškas (suicidinis) elgesys visuomenėje. Netraktuoti savižudybės kaip tinkamo kokios nors problemos sprendimo būdo, nevartoti savižudybes romantizuojančių apibūdinimų.

Skelbiant tokią informaciją, privalu pranešti apie esamas emocinės ir psichologinės pagalbos galimybes bei pagalbos sau grupes nusižudžiusiųjų artimiesiems.

42 straipsnis

Nenurodyti savižudybės ar mėginimo nusižudyti būdo antraštėse (anonsuose), jokiame turinyje neskelbti savižudybės ar mėginimo nusižudyti būdo detalių. Nenaudoti nuotraukų ar filmuotos medžiagos, kurioje pateikiami savižudybės metodo vaizdai, iliustruojantys savižudišką elgesį (pvz., kilpa, vaistai, šaunamasis ginklas ir pan.).

43 straipsnis

Draudžiama skelbti seksualinę agresiją patyrusio asmens pavardę ar kitus duomenis, pagal kuriuos galima nustatyti jo asmens tapatybę.

44 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai, siedami su nusikalstama veika ir kitais teisės pažeidimais, neturi skelbti nepilnamečio asmens duomenų, pagal kuriuos galima nustatyti jo asmens tapatybę, išskyrus atvejus, kai nepilnametis asmuo slapstosi nuo teisėsaugos institucijų.

45 straipsnis

Skelbiant asmeninio pobūdžio laiškus, privaloma gauti laiško autoriaus ir adresato sutikimą. Po šių asmenų mirties tokį sutikimą turi duoti jų sutuoktiniai, tėvai ar vaikai.

46 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai, naudodami piliečių asmeninio pobūdžio vaizdo, garso ir tekstinę informaciją, esančią socialiniuose tinkluose, visada privalo nurodyti šaltinį, iš kur paimta informacija.

47 straipsnis

Gerbdami asmens teisę į privatų gyvenimą ir jo slaptumą, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi skelbti informacijos apie asmens sveikatos būklę, gydymą, prognozes, taip pat kitos sveikatos informacijos be to asmens ar jo įstatyminių atstovų sutikimo. Tokia informacija gali būti skelbiama be asmens artimųjų sutikimo tik esant šių sąlygų visumai: kai kalbama apie viešąjį asmenį, kai skelbti šią informaciją yra viešasis interesas ir kai turima oficiali medicinos įstaigos išvada.

48 straipsnis

Žurnalistams, viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams draudžiama žeminti ar šaipytis iš žmogaus pavardės, rasės, tautybės, etniškumo, jo religinių įsitikinimų, amžiaus, lyties, seksualinės orientacijos, negalios ar fizinių trūkumų, fizinių duomenų net tada, kai tas žmogus yra nusikaltęs. Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai taip pat neturi sieti įtariamo, kaltinamojo ar nusikaltusio asmens priklausymo tam tikrai tautinei, etninei ar socialinei grupei, jo seksualinės orientacijos su jo padarytu nusikaltimu bei tai pabrėžti.

49 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi skelbti dirbtinai deformuotų garso ir vaizdo montažų, nuotraukų, parašų po nuotraukomis, iškraipančių mintis ar faktus. Ši nuostata netaikoma skelbiant karikatūras, šaržus ar humoristinius siužetus.

50 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai privalo gerbti žmogaus teises ir laisves net ir tais atvejais, kai asmuo nežino ar nesuvokia savo teisių.

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi piktnaudžiauti asmens silpnybėmis ir nebrandumu, savo turimų teisių ir laisvių nesuvokimu, skatinti asmenis atlikti žeminančius veiksmus ar poelgius, vaizduoti situacijose, kurios pažeidžia žmogiškąjį orumą.

IV. PROFESINIS SOLIDARUMAS IR GARBINGA KONKURENCIJA

51 straipsnis

Žurnalisto, viešosios informacijos rengėjo profesinė pareiga – ginti žodžio laisvę. Viešosios informacijos rengėjai turėtų vengti nepagrįstos kritikos kolegų atžvilgiu, ypač jeigu tai susiję su tiesiogine veikla – žurnalistika.

52 straipsnis

Žurnalistų solidarumas yra profesinės brandos ir garbingumo požymis. Gindamiesi nuo neteisėto persekiojimo žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai turi būti solidarūs ir naudoti visas įmanomas teisėtas ir etiškas priemones.

53 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi naudoti visuomenės informavimo priemonės savo privatiems reikalams spręsti bei asmeninėms sąskaitoms suvesti.

54 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai, naudodamiesi internetu ir kitais informacijos šaltiniais, turi tikrinti jų patikimumą ir tinkamai juos nurodyti.

55 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai neturi trukdyti kolegoms rinkti medžiagą, jeigu pastarųjų veikla neprieštarauja teisei ir etikai.

56 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai turi nurodyti pirminį šaltinį, jei savo parengtoje viešojoje informacijoje jie pasinaudojo kito žurnalisto ar viešosios informacijos rengėjo parengta ar paskelbta informacija.

57 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai neturi rašyti už kitą asmenį, naudotis kito realaus asmens vardu ar pasirašyti kito asmens sukurtą kūrinį.

58 straipsnis

Jeigu žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai siūlo tą patį autorinį kūrinį keliems viešosios informacijos rengėjams ir / ar skleidėjams, jie turi apie tai juos įspėti.

59 straipsnis

Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai, reikšdami savo nuomonę viešojoje erdvėje, turi laikytis Visuomenės informavimo etikos kodekso nuostatų.

V. ŽURNALISTŲ IR REDAKCIJOS (VIEŠOSIOS INFORMACIJOS RENGĖJO IR SKLEIDĖJO) VADOVŲ ABIPUSIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

60 straipsnis

Viešosios informacijos rengėjai privalo turėti vidaus tvarkos taisykles ir (ar) vidaus etikos kodeksą. Bent viename šių patvirtintų dokumentų turi būti nustatytos žurnalistų teisės, pareigos, atsakomybė, tarnybiniai santykiai, taip pat žurnalistų apsauga nuo galimo jų teisių suvaržymo.

61 straipsnis

Dėl žurnalisto autorinio kūrinio panaudojimo viešosios informacijos rengėjas ir skleidėjas su žurnalistu turėtų susitarti raštu. Jei viešosios informacijos rengėjas ar skleidėjas, panaudodamas žurnalisto autorinį kūrinį, su žurnalistu nesusitarė raštu, tai viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo neatleidžia nuo prievolės teisingai už tai atlyginti.

62 straipsnis

Žurnalistas turi teisę atsisakyti autorystės ir nepasirašyti savo kūrinio, jeigu turinys redaguojant ar kitaip perdarant buvo iš esmės iškreiptas.

VI. ATSAKOMYBĖ UŽ VISUOMENĖS INFORMAVIMO ETIKOS KODEKSO PAŽEIDIMUS

63 straipsnis

Tokia žurnalistų veikla, kai pažeidžiamos šio Kodekso nuostatos, yra pagrindas:

1) viešosios informacijos rengėjo administracijai – tokiam žurnalistui taikyti drausminio poveikio priemones;

2) profesiniam žurnalistų susivienijimui – tokį jam priklausantį žurnalistą pašalinti iš susivienijimo;

3) suinteresuotiems asmenims – teikti skundus dėl viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklos, galimai pažeidus Kodekso nuostatas;

4) taikyti kitas įstatymų nustatytas sankcijas.

64 straipsnis

Tokia viešosios informacijos rengėjo ir / ar skleidėjo veikla, kai pažeidžiamos šio Kodekso nuostatos, yra pagrindas:

1) Visuomenės informavimo etikos komisijos nustatyta tvarka priskirti jį profesinės etikos nesilaikančių viešosios informacijos rengėjų ir / ar skleidėjų kategorijai;

2) suinteresuotiems asmenims – teikti skundus dėl viešosios informacijos rengėjų ir / ar skleidėjų veiklos, galimai pažeidus Kodekso nuostatas;

3) taikyti kitas įstatymų nustatytas sankcijas.

65 straipsnis

Šį Kodeksą pažeidęs žurnalistas (socialinio tinklo profilyje arba tinklaraštyje, kai pats yra ir savininkas), viešosios informacijos rengėjas ir skleidėjas privalo paskelbti toje pačioje visuomenės informavimo priemonėje atitinkamą Visuomenės informavimo etikos komisijos sprendimą.

VII. ŠIO KODEKSO IR KITŲ PROFESINĖS VEIKLOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO SRITYJE KODEKSŲ SANTYKIS

66 straipsnis

Šis Kodeksas nedraudžia visuomenės informavimo veikloje vadovautis kitais profesinės etikos ir veiklos kodeksais, kuriuose gali būti nustatyti detalesni ir griežtesni profesiniai įsipareigojimai.

Visuomenės informavimo etikos komisija, priimdama sprendimus, vadovaujasi šiuo Kodeksu.

Visuomenės informavimo etikos kodeksą 2016 m. vasario 29 d. Visuomenės informavimo etikos asociacijos, viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų organizacijų narių atstovų susirinkime patvirtino:

Interneto žiniasklaidos asociacija – Aistė Žilinskienė;

Lietuvos kabelinės televizijos asociacija – Vaiva Žukienė;

Lietuvos radijo ir televizijos asociacija – Ąžuolas Čekanavičius;

Lietuvos žurnalistų draugija – Gražina Viktorija Petrošienė;

Lietuvos žurnalistų sąjunga – Dainius Radzevičius;

Nacionalinė miestų ir rajonų laikraščių leidėjų asociacija – Rasa Navickienė;

Lietuvos periodinės spaudos leidėjų asociacija – Romas Burba;

Nacionalinė žurnalistų kūrėjų asociacija – Vidas Mačiulis;

Vakarų Lietuvos vietos laikraščių leidėjų asociacija – Vilija Butkuvienė.